

Αθήνα, 23/11/2023
Αρ. Πρωτ. : 4488

ΠΡΟΣ: Πρόεδρο Ε.Α.Π.

ΘΕΜΑ: Συμμετοχή αποφοίτων ΤΕΙ σε μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών.

Η Π.Ο.ΜΗ.Τ.Ε.Δ.Υ. αποτελεί δευτεροβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση των Πρωτοβάθμιων Δημοσιοϋπαλληλικών Οργανώσεων Μηχανικών Τ.Ε., μέλη των οποίων είναι υπάλληλοι με σχέση εργασίας Δημοσίου Δικαίου, προσωπικό των Υπουργείων, Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α., πρώτου και δεύτερου βαθμού, καθώς και οι εργαζόμενοι με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, που κατέχουν οργανικές θέσεις.

Αναφορικά με το ζήτημα της δυνατότητας πρόσβασης των αποφοίτων Τ.Ε.Ι. σε προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών εκκινούμε τη σκέψη μας με την παράθεση του οικείου κανονιστικού πλαισίου.

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 1 του Νόμου 2916/2001 (Διάρθρωση της ανώτατης εκπαίδευσης και ρύθμιση θεμάτων του τεχνολογικού τομέα αυτής, ΦΕΚ Α' 114) «Η ανώτατη εκπαίδευση αποτελείται από δύο παράλληλους τομείς: αα) τον πανεπιστημιακό τομέα, ο οποίος περιλαμβάνει τα Πανεπιστήμια, τα Πολυτεχνεία και την Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών και ββ) τον τεχνολογικό τομέα, ο οποίος περιλαμβάνει τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα».

Σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 6 περ. β' του Νόμου 2916/2001, «Τα επαγγελματικά δικαιώματα όσων αποφοιτούν από τα Τ.Ε.Ι. μετά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού είναι τα ίδια με αυτά που καθορίζονται με τα προεδρικά διατάγματα, που έχουν εκδοθεί κατά ειδικότητα, σύμφωνα με τις διατάξεις του στοιχείου γ' της παρ. 2 του άρθρου 25 του Ν. 1404/1983. Τα προεδρικά διατάγματα, που θα εκδοθούν με τις αυτές διατάξεις μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και θα αφορούν σε ειδικότητες για τις οποίες δεν έχουν εκδοθεί σχετικά προεδρικά διατάγματα, θα ισχύουν για όλους τους αποφοίτους Τ.Ε.Ι. του οικείου Τμήματος, **ανεξάρτητα από το χρόνο αποφοίτησής τους**».

2. Χαρακτηριστική και αρκούντως αποκαλυπτική αποβαίνει η οικεία αιτιολογική έκθεση, που συνοδεύει το συγκεκριμένο νομοθέτημα. Ειδικότερα, στις γενικές παρατηρήσεις επί του σχεδίου νόμου διαβάζουμε τα εξής :

«Η τριτοβάθμια εκπαίδευση, δηλαδή ο εκπαιδευτικός χώρος που ακολουθεί μετά τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, υπήρξε τις τρεις τελευταίες δεκαετίες το πεδίο έντονων αναζητήσεων, καθώς και σημαντικών και πρωτοποριακών -για την εποχή- τους μεταρρυθμίσεων στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες. Η εξέλιξη αυτή κατέστη αναγκαία, διότι διαπιστώθηκε ότι τα κλασικά Πανεπιστήμια δεν ήσαν πλέον σε θέση να καλύψουν με

επάρκεια τις διαρκώς αυξανόμενες ανάγκες της οικονομίας, της παραγωγής και της κοινωνίας των χωρών αυτών. Αποτέλεσμα των εκπαιδευτικών αυτών μεταρρυθμίσεων ήταν η δημιουργία ιδρυμάτων, τα οποία λειτουργούσαν με βάση εκπαιδευτικά προγράμματα περισσότερο εφαρμοσμένου χαρακτήρα και -συνήθως- μικρότερης διάρκειας. Οι δύο αυτοί κλάδοι της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης συναπαρτίζουν στον ευρωπαϊκό χώρο την ανώτατη εκπαίδευση (higher education), που διακρίνεται στην πανεπιστημιακή και τη μη πανεπιστημιακή.

Στην ανώτατη μη πανεπιστημιακή εκπαίδευση περιλαμβάνεται η τεχνολογική εκπαίδευση. Ο θεσμός της τεχνολογικής εκπαίδευσης καταξιώθηκε ταχύτατα σε όλες τις ανεπτυγμένες χώρες, αφού τροφοδότησε την κοινωνία και την παραγωγή με επιστημονικά καταρτισμένα στελέχη, που συνέβαλαν αποφασιστικά στην πρόοδο των χωρών αυτών.

Εάν για τις ανεπτυγμένες χώρες της Ευρώπης ο χώρος της ανώτατης τεχνολογικής εκπαίδευσης έπαιξε και παίζει αποφασιστικό ρόλο στην εξέλιξή τους, για μια χώρα μέσης τεχνολογίας, όπως η χώρα μας, η ενεργός και αναβαθμισμένη παρουσία του είναι ακόμη περισσότερο αναγκαία. Στην Ελλάδα πρέπει, παράλληλα με την τελείως απαραίτητη ανάπτυξη της βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας και την παραγωγή υψηλού επιπέδου επιστημονικού προσωπικού, να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην εφαρμογή των επιστημονικών και τεχνολογικών πορισμάτων και η παραγόμενη στη χώρα μας ή στο εξωτερικό γνώση να μετουσιώνεται στους τομείς της κοινωνικής και οικονομικής μας ζωής. Η αντίληψη αυτή πρέπει να υιοθετηθεί ευρέως, εάν θέλουμε να οδηγήσουμε τη χώρα σε ταχείς ρυθμούς ανάπτυξης και προόδου. Η χαμηλή ανταγωνιστικότητα της χώρας στους διάφορους τομείς θα μπορούσε πιθανώς να συσχετισθεί με τη μειωμένη συμμετοχή του τεχνολογικού τομέα στην αναπτυξιακή διαδικασία.

Τα Τ.Ε.Ι. υπηρέτησαν το στόχο αυτό στα 18 έτη παρουσίας τους σε ικανοποιητικό βαθμό. Παρότι δεν είχαν πάντοτε την αναγκαία υποστήριξη από την πολιτεία, τα Τ.Ε.Ι. έχουν καταξιωθεί σημαντικά στην ελληνική κοινωνία και ιδιαίτερα, στην οικονομία και την παραγωγή. Ειδικότερα :

Α) Οι πτυχιούχοι των Τ.Ε.Ι. :

1. Λειτουργούν επιτυχώς ως στελέχη στους διάφορους επαγγελματικούς τομείς.
2. Έχουν ικανοποιητική επιστημονική κατάρτιση ώστε πολλοί από αυτούς να πραγματοποιούν με επιτυχία σπουδές για απόκτηση μεταπτυχιακών τίτλων και διδακτορικών διπλωμάτων, κυρίως σε αναγνωρισμένα Πανεπιστήμια του εξωτερικού.

Β) Σήμερα λειτουργούν σε όλη τη χώρα 14 Τ.Ε.Ι. με 180 Τμήματα, κατανομημένα σε 84 παλαιές και σύγχρονες ειδικότητες, που εξυπηρετούν τις ανάγκες της οικονομίας και της κοινωνίας και προσφέρουν πολύ καλές προοπτικές για επαγγελματική σταδιοδρομία.

Γ) Στα Τ.Ε.Ι. εισάγεται κάθε χρόνο το ήμισυ των αποφοίτων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και στο ακαδημαϊκό έτος που διανύουμε ο αριθμός των εγγεγραμμένων σπουδαστών είναι περίπου 140.000.

Δ) Επίσης τα Τ.Ε.Ι. :

1. Διαθέτουν ικανοποιητικό εργαστηριακό εξοπλισμό.
2. Διεξάγουν εφαρμοσμένη και τεχνολογική έρευνα σε συνεργασία με Πανεπιστήμια και επιχειρήσεις.
3. Μετέχουν ενεργώς στα ευρωπαϊκά προγράμματα της ανώτατης εκπαίδευσης.

4. Εφαρμόζουν αναμορφωμένα και εκσυγχρονισμένα προγράμματα σπουδών, που περιέχουν το σύστημα των ακαδημαϊκών διδακτικών μονάδων (ECTS), ώστε να είναι συγκρίσιμα και ανταγωνιστικά προς τα αντίστοιχα τμήματα των ευρωπαϊκών χωρών.

Τα Τ.Ε.Ι., γενικά, έχουν να επιδείξουν, στο μικρό σχετικά χρονικό διάστημα λειτουργίας τους, σημαντική ποιοτική αναβάθμιση, τόσο σε επίπεδο σπουδών και προσφοράς στην κοινωνία όσο και από άποψη ποιότητας του εκπαιδευτικού προσωπικού. Με μια νομοθεσία η οποία είχε, από το 1983 που ιδρύθηκαν, νομοτεχνική διάρθρωση όμοια με την αντίστοιχη των Πανεπιστημίων, με συνεχείς αναβαθμίσεις των προσόντων των εκπαιδευτικών τους και με συνεχή εκσυγχρονισμό των προγραμμάτων σπουδών, κατέλαβαν στην πράξη, πριν από πολλά έτη, τη θέση που επισήμως με το νομοσχέδιο αυτό τους αναγνωρίζεται.

Παρά τη σημαντική πρόοδο των Τ.Ε.Ι. σε όλους τους τομείς, υπάρχει ακόμη αρκετός δρόμος για περαιτέρω εξέλιξη. Πρέπει τα Τ.Ε.Ι. να αποκτήσουν τη θεσμική δυνατότητα για ποιοτικότερη πορεία, πρέπει οι πτυχιούχοι των Τ.Ε.Ι. να μπορούν να ανταγωνιστούν, με ίσους όρους, τους πτυχιούχους των άλλων αντίστοιχων ευρωπαϊκών ιδρυμάτων και όχι να μειονεκτούν από την παρεμβολή κάθε είδους εμποδίων. Πρέπει οι νέοι μας, στην εποχή της γνώσης και της πληροφορίας, στην κοινωνία των ανοικτών συνόρων, να έχουν τις δυνατότητες να προάγονται επιστημονικά και κοινωνικά και να κατακτούν τα υψηλότερα δυνατά επίπεδα καταξίωσης που τους επιτρέπουν οι ικανότητές τους και η θέλησή τους.

Τα Τ.Ε.Ι. έχουν ήδη κατακτήσει τα ουσιαστικά χαρακτηριστικά της ανώτατης εκπαίδευσης στον τομέα δραστηριότητάς τους.

Με το παρόν σχέδιο νόμου ορίζεται η διάρθρωση της ανώτατης εκπαίδευσης.

Η ανώτατη εκπαίδευση αποτελείται από δύο παράλληλους τομείς, τον πανεπιστημιακό που συναπαρτίζουν όλα τα υφιστάμενα Α.Ε.Ι., και τον τεχνολογικό μη πανεπιστημιακό, ο οποίος περιλαμβάνει τα Τ.Ε.Ι..

Η υπαγωγή των Τ.Ε.Ι. στην ανώτατη εκπαίδευση συνδέεται με τη συμμόρφωση προς τις αντίστοιχες συνταγματικές επιταγές, ειδικότερα ό,τι αφορά την πλήρη αυτοδιοίκηση των Ιδρυμάτων, το καθεστώς του Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. και τα θέματα σπουδών. **Η ρύθμιση αυτή έχει, βέβαια, ως αποτέλεσμα να επικυρωθεί το πτυχίο Τ.Ε.Ι. ως βασικός τίτλος ανώτατης εκπαίδευσης και να διευκολυνθούν, έτσι, οι πτυχιούχοι Τ.Ε.Ι. να συμμετέχουν, χωρίς πρόσθετα εμπόδια, σε μεταπτυχιακές σπουδές στα Πανεπιστήμια. Δεν επιχειρείται, όμως, διαφοροποίηση μεταξύ των παλαιών και νέων πτυχίων Τ.Ε.Ι. που είναι μεταξύ τους ισότιμα, όπως ακριβώς τα ίδια παραμένουν και τα επαγγελματικά δικαιώματα των παλαιών και νέων πτυχιούχων Τ.Ε.Ι.».**

3. Εκ των ανωτέρω σκέψεων της αιτιολογικής έκθεσης καθίσταται εμφανές, ότι ο σκοπός του νομοθέτη είναι να μην υπάρξει καμία απολύτως διαφοροποίηση μεταξύ των παλαιών και των νέων αποφοίτων των Τ.Ε.Ι., εξ απόψεως ισοτιμίας των τίτλων σπουδών τους και της δυνατότητας πρόσβασης σε προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών.

Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 25 του Νόμου 1404/1983, «Το πτυχίο που χορηγείται από Τμήματα Τ.Ε.Ι. είναι βασικός τίτλος σπουδών ανώτατης εκπαίδευσης, ο οποίος δίνει τη δυνατότητα πρόσβασης σε προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών σε ελληνικά ή ξένα Πανεπιστήμια, με τις προϋποθέσεις που εκάστοτε ισχύουν για τους πτυχιούχους ανώτατης εκπαίδευσης».

Σημειωτέον, ότι το ως άνω άρθρο 25 είναι εκ των ελαχίστων του Νόμου 1404/1983 που δεν φέρεται να έχει καταργηθεί.

4. Περαιτέρω υπενθυμίζεται, ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 παρ. 1^α του Νόμου 2327/1995, «Οι πτυχιούχοι Τ.Ε.Ι. μπορούν να πραγματοποιούν μεταπτυχιακές σπουδές στα Α.Ε.Ι.. Οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν σχετική αίτηση στο τμήμα που επιθυμούν να παρακολουθήσουν μεταπτυχιακές σπουδές και το τμήμα αποφασίζει για τη μεταφορά πιστωτικών μονάδων των υποψηφίων ή την παραπομπή σε εξέταση μαθημάτων από οικείο πανεπιστημιακό τμήμα, προκειμένου να μετάσχουν στις διαδικασίες επιλογής του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών. Οι εκπληρούντες επιτυχώς τις προϋποθέσεις αυτές μετέχουν ισότιμα με τους πτυχιούχους Α.Ε.Ι. στην επιλογή των προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών».

Σύμφωνα, δε, με τις διατάξεις του άρθρου 7 του Νόμου 2909/2001, «1. α) Το στοιχείο *ίι* της περίπτωσης Α` και το στοιχείο *ίι* της περίπτωσης Β` της παρ. 4 του άρθρου 15 του Ν. 1404/1983, όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 1 παρ. 9 περιπτώσεις α` και β` αντίστοιχα του Ν. 2621/1998 αντικαθίστανται και στις δύο περιπτώσεις ως εξής:

"*ίι*. Διδακτορικό δίπλωμα εσωτερικού ή αναγνωρισμένο ισότιμο τίτλο εξωτερικού σχετικό με το γνωστικό αντικείμενο που προκηρύσσεται".

β) Το στοιχείο *ί* της περίπτωσης Γ` της παρ. 4 του άρθρου 15 του Ν.1404/1983, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παρ. 9 περίπτωση γ` του Ν. 2621/1998, αντικαθίσταται ως εξής:

"*ί*ο Πτυχίο Τ .Ε.Ι. εσωτερικού ή ισότιμο πτυχίο εξωτερικού ή, εάν δεν υπάρχει υποψήφιος πτυχιούχος Τ.Ε.Ι. αντίστοιχης ειδικότητας, πτυχίο ή δίπλωμα Α.Ε.Ι. εσωτερικού ή ισότιμο εξωτερικού, και σε κάθε περίπτωση τίτλος μεταπτυχιακών σπουδών εσωτερικού ή ισότιμος εξωτερικού σε αντικείμενο σχετικό με την ειδικότητα".

2. Οι διατάξεις του εδαφίου Β` της παρ. 1 του άρθρου 16 του Ν. 2327/1995 ισχύουν και για τους κατόχους τίτλων ισότιμων προς πτυχία Τ.Ε.Ι.».

5. Από το συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων και λαμβάνοντας υπόψη την αιτιολογική έκθεση του Νόμου 2916/2001, που μοιραία αποτελεί τον ερμηνευτικό οδηγό του συγκεκριμένου νομοθετήματος, καταδεικνύεται ότι ο νομοθέτης ουδέποτε επιθύμησε να καθιερώσει κάποιας μορφής διάκριση μεταξύ των πτυχιούχων Τ.Ε.Ι. με βάση τον χρόνο κτήσης του τίτλου σπουδών τους (πριν ή μετά την θέση σε ισχύ του Νόμου 2916/2001).

Υπογραμμίζεται για ακόμη μια φορά, ότι στην επίμαχη αιτιολογική έκθεση γίνεται ευθεία αναφορά στην ισοτιμία (άνευ λοιπών όρων ή προϋποθέσεων) μεταξύ των παλαιών και των νέων πτυχίων Τ.Ε.Ι.. Η κατά τα ανωτέρω σαφής βούληση του νομοθέτη μας οδηγεί στο ασφαλές συμπέρασμα, ότι με βάση το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο δεν γίνεται ανεκτή η διαφορετική αντιμετώπιση των παλαιών και νέων πτυχιούχων Τ.Ε.Ι. εν σχέσει με το ειδικότερο ζήτημα της ισότιμης πρόσβασής τους σε προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών.

6. Σημειώνεται, τέλος, ότι σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 6 του Νόμου 4831/2012 (Οργανισμός του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ΝΣΚ) και κατάσταση των λειτουργιών και των υπαλλήλων του και άλλες διατάξεις, ΦΕΚ Α' 170) «Η γνωμοδότηση, μετά την υπογραφή της, σύμφωνα με την παρ. 2, διαβιβάζεται στο αρμόδιο για την αποδοχή της όργανο. Η αποδοχή

ή μη της γνωμοδότησης διατυπώνεται ρητά στο σώμα του αντιτύπου της, με επισημειωματική πράξη, η οποία φέρει ημερομηνία και υπογραφή. Το αρμόδιο προς αποδοχή όργανο επιστρέφει στο Γραφείο ΝΣΚ που χειρίστηκε το ερώτημα τη γνωμοδότηση με την παραπάνω επισημειωματική πράξη. Μετά την αποδοχή της, η γνωμοδότηση αποτελεί πράξη δεσμευτική για τη Διοίκηση, το Ν.Π.Δ.Δ. ή την Ανεξάρτητη Αρχή και αναρτάται στο διαδίκτυο».

Εκ των ανωτέρω έπεται, ότι θεμελιώδης προϋπόθεση για την επίκληση μιας γνωμοδότησης του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και την από μέρους της παραγωγή νομικά δεσμευτικών αποτελεσμάτων αποτελεί η αποδοχή αυτής από το διοικητικό όργανο που προκάλεσε την έκδοσή της.

Είναι ομοίως σαφές, ότι η αποδοχή μιας γνωμοδότησης από συγκεκριμένο διοικητικό όργανο την καθιστά δεσμευτική για τις υπηρεσίες που υπάγονται στο εν λόγω διοικητικό όργανο και μόνον για το ειδικότερο ζήτημα που επιλύεται μέσω της γνωμοδότησης. Ως εκ τούτου, η επίκληση μιας γνωμοδότησης του ΝΣΚ οφείλει να γίνεται με σεβασμό στο προεκτεθέν νομοθετικό πλαίσιο και εντός των αυστηρών ορίων που τίθενται από το υποβληθέν ερώτημα προς το ΝΣΚ και το ακριβές περιεχόμενο εκάστης γνωμοδοτήσεως αυτού.

Συμπερασματικά δεν θεωρείται ορθή η διαφορετική αντιμετώπιση των παλαιών και νέων πτυχιούχων Τ.Ε.Ι. εν σχέσει με το ειδικότερο ζήτημα της ισότιμης πρόσβασής τους σε προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών και ως εκ τούτου σας καλούμε να αποδεχθείτε τα αιτήματα που καταθέτουν όλοι οι συναδελφοί μας.

Είμαστε στη διάθεσή σας για κάθε συνεργασία.

Για το Δ.Σ.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΜΠΕΚΙΑΡΗ ΕΙΡΗΝΗ

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΤΣΙΠΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ